

Ministerie van Justitie & Veiligheid
t.a.v. de minister van Justitie & Veiligheid,
F. B. J. Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
Verzonden per e-mail: minister@minvenj.nl

ref.nr.: 18.009 / 6.30.1

Amsterdam, 24 februari 2017

betreft: Suggesties voor concrete maatregelen voor LHBTI-emancipatie op het gebied van Justitie & Veiligheid

Excellentie,

COC Nederland feliciteert u van harte met uw benoeming tot minister voor Justitie & Veiligheid. Wij zien er naar uit om in deze kabinetsperiode met u samen te werken aan de veiligheid, emancipatie en gelijke behandeling voor lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, trans- en intersekse personen (LHBTI's).

Tot ons genoegen biedt het regeerakkoord daarvoor mooie aangrijpingspunten, bijvoorbeeld in de paragraaf Emancipatie en LHBTI. Daarin staat dat emancipatie continu aandacht van de regering behoeft. De overheid zal volgens het akkoord actief optreden waar de vrijheid om te houden van wie je wilt en om zichtbaar jezelf te kunnen zijn wordt beknot, er gediscrimineerd wordt of mensen niet veilig zijn. Het kabinet kondigt een reeks maatregelen aan. Op het gebied van Justitie en Veiligheid bepaalt het akkoord bijvoorbeeld dat de bescherming die is neergelegd in de non-discriminatieartikelen van het Wetboek van Strafrecht niet wordt aangetast en dat de strafmaat voor haatzaaien (art 137d Sr) wordt verdubbeld. Het regeerakkoord verwijst ook naar COC's Regenboog Stembusakkoord, waarin 8 partijen tekenden voor 8 maatregelen op het gebied van LHBTI-emancipatie.

In deze brief doen wij concrete voorstellen voor de wijze waarop u het regeerakkoord kunt vertalen in concreet LHBTI-beleid op het gebied van Justitie & Veiligheid.

We sturen u deze brief mede namens Transgender Netwerk Nederland (TNN), Nederlands Netwerk Intersekse/DSD (NNID), Stichting OndersteBoven (lesbische* zichtbaarheid), Landelijk Netwerk Biseksualiteit (LNBi) en LCC Plus (de christelijke LHBTI-beweging).

Terugblik en vooruitblik

Het COC stelt het jaarlijks overleg met de minister van J&V zeer op prijs. Het heeft er in de afgelopen jaren onder meer in geresulteerd dat alle politie-eenheden één of meer Roze in Blauw-medewerkers hebben, die werken aan de aanpak van geweld tegen LHBTI's. Ook benoemde het kabinet de aanpak van 'homofob geweld' (geweld tegen LHBTI's) in de Veiligheidsagenda 2015-2018 tot topprioriteit voor politie, OM, gemeenten en het ministerie. De noodzaak daarvan is onverminderd groot, want geweld en discriminatie tegen LHBTI's komen in Nederland nog veel voor.

'Met een baksteen het ziekenhuis ingeslagen' -
In Amsterdam werd een jongen uitgescholden voor 'homo' en ernstig mishandeld

Op nieuwjaarsdag werd een 22-jarige jongen in Amsterdam West door vier jongens uitgescholden voor 'kankerhomo'; zijn twee voortanden werden uit zijn mond geslagen. Op 6 januari werd een vierentwintigjarige jongen in Amsterdam centrum met een baksteen het ziekenhuis ingeslagen nadat hij was uitgescholden voor 'homo'. Twee ernstige gevallen van geweld binnen één week tijd; het zijn slechts enkele voorbeelden van het geweld tegen LHBTI's.

In Nederland krijgen zeven op de tien LHBTI's in hun leven te maken met fysiek of verbaal geweld wegens hun identiteit.¹ Van de transgenderpersonen kreeg zelfs bijna de helft (43%) het afgelopen jaar te maken met geweld.² Lesbische- en biseksuele vrouwen krijgen veel te maken met seksuele intimidatie, geweld waarmee zij te maken krijgen, heeft vaak een seksuele ondertoon en de slachtoffers ondervinden regelmatig ernstige psychische gevolgen.³

In totaal worden zo meer dan zevenhonderdduizend LHBTI's in Nederland geconfronteerd met geweld en discriminatie om wie ze zijn.⁴ Dat heeft ingrijpende gevolgen voor de LHBTI-gemeenschap. Zo passen velen (60%) hun gedrag in de openbare ruimte aan uit vrees voor geweld. Bijvoorbeeld door elkaar niet meer in het openbaar te zoenen en door niet meer hand in hand over straat te lopen.⁵

Steeds meer LHBTI's melden geweld en discriminatie; het aantal meldingen groeide van 428 in 2009 naar 1.295 in 2016, met een piek van 1.574 in 2015.⁶ En dit is slechts het topje van de ijsberg, gezien het aantal LHBTI's dat met geweld en discriminatie te maken krijgt.

Gemiddeld 16 LHBTI-gerelateerde specifieke discriminatiezaken stroomden in de periode 2011-2016 in bij het Openbaar Ministerie (gemiddeld 10,2% van alle specifieke discriminatiezaken).⁷ Dat resulteerde jaarlijks in gemiddeld naar schatting 7 veroordelingen door de rechter.⁹ Volgens het OM stromen er 'zeer weinig' zaken in waarbij discriminatie wegens genderidentiteit aan de orde was,¹⁰ terwijl transgenders volgens onderzoek juist relatief vaak met discriminatie te maken krijgen. In het algemeen legt de rechter in discriminatiezaken een boete op van tussen 343-422 euro of een taakstraf van 38-56 uur. De indruk bestaat dat het OM (lang) niet altijd gebruik maakt van de mogelijkheid om een hogere straf te eisen wegens een discriminatoir aspect.¹¹

Van alle 11.161 geregistreerde discriminatiezaken uit de periode 2010-2013 stuurde de politie er maar 2.949 door naar het OM. Gebrek aan bewijs zou daarvoor de belangrijkste reden zijn.¹² Onduidelijk is of de politie in

¹ Geweld tegen homoseksuele mannen en lesbische vrouwen. WODC/Movisie, 2009.

² Veilig, zolang men het niet merkt... Transgender Netwerk Nederland, oktober 2015, p. 3.

³ Zoenen is gevaarlijk, Onderzoek naar geweld tegen lesbische vrouwen, Movisie 2011.

⁴ Uitgaande van de voorzichtige inschatting dat 6 procent van 17 miljoen Nederlanders LHBTI is.

⁵ Niet te ver uit de kast, SCP 2012

⁶ Zie o.a. Discriminatie-cijfers in 2016, Art.1 e.a., 2017.

⁷ Gebaseerd op Strafbare discriminatie in beeld, Overzicht discriminatiecijfers Openbaar Ministerie 2011-2015, LECD, 2015, p.15.

⁸ Het gaat hier om gevallen van specifieke discriminatie, het OM houdt pas sinds 2015 bij hoeveel commune delicten met een discriminatoir aspect instromen. In 2015 waren dat er 21 en in 2016 waren het er 30 op grond van seksuele gerichtheid.

⁹ Gebaseerd op Strafbare discriminatie in beeld, Overzicht discriminatiecijfers Openbaar Ministerie 2011-2015, LECD, 2015, p.35. In de periode 2011-2015 sprak de rechter jaarlijks gemiddeld 66 veroordelingen uit wegens specifieke discriminatie. Er is bij het berekenen van het aantal van gemiddeld 7 veroordelingen op grond van specifieke LHBTI-discriminatie per jaar, van uitgegaan dat het percentage veroordelingen op grond van specifieke LHBTI-discriminatie gelijk is aan de instroom van dergelijke zaken bij het OM (gemiddeld 10,2% van de specifieke discriminatiezaken in een jaar). Deze wijze van berekenen is gebruikt omdat het aantal/percentage veroordelingen van de rechter op grond van LHBTI-discriminatie in het onderzoek niet is gespecificeerd.

¹⁰ Strafbare discriminatie in beeld, Openbaar Ministerie 2016.

¹¹ Discriminatie: De gang van discriminatiezaken door de strafrechtketen, WODC/ministerie van V&J, 2015, p.16. In slechts 15-20% van de zaken kan worden gedocumenteerd dat de officier het discriminatoir aspect meenam in de strafeis.

¹² Discriminatie: De gang van discriminatiezaken door de strafrechtketen, WODC/ministerie van V&J, 2015, p.11-13.

dit soort gevallen wel op zóek gaat naar bewijs, of dat men bij een scheldpartij bijvoorbeeld alleen een aangifte opmaakt en het daarbij laat.

Samenvattend constateren we dat honderdduizenden LHBTI's in Nederland in hun leven te maken krijgen met discriminatie en discriminerend geweld, dat er jaarlijks zo'n dertienhonderd aangifte of melding doen, dat er bij het OM jaarlijks zo'n zestien gevallen van specifieke LHBTI-discriminatie instromen en dat de rechter maar zo'n zeven veroordelingen uitspreekt, vaak tot relatief lage boetes en korte taakstraffen. De politie stuurt slechts een kwart van de discriminatiezaken door naar het OM.

Wij maken ons daar grote zorgen over. Het kan slachtoffers het gevoel geven dat een aangifte 'toch niets uithaalt'¹³ en dus negatieve gevolgen hebben voor de aangiftebereidheid. Ook wordt zo de kans gemist om de samenleving en potentiële daders te laten zien dat anti-LHBTI geweld onacceptabel is.

Wat ons betreft moet het nu echt anders en beter. Wij hebben de afgelopen jaren bij uw ambtsvoorgangers, bij de top van politie en OM, en zeker bij teams als Roze in Blauw, oprechte bereidheid ervaren om geweld tegen LHBTI's aan te pakken. We vinden de genoemde resultaten in de uitvoering echter te mager. We roepen u daarom op om in deze kabinetsperiode, samen met OM en politie, flinke stappen te zetten bij het aanpakken van geweld tegen LHBTI's. Een afschrift van deze brief sturen we naar de voorzitter van het College van procureurs-generaal van het OM, de heer G.W. van der Burg, en de heer E. Akerboom, korpschef van de Nationale Politie.

Concrete maatregelen

Wij stellen voor dat u in ieder geval de onderstaande maatregelen neemt.

Algemeen

Maak aanpak anti-LHBTI geweld topprioriteit in Veiligheidsagenda 2019-2022

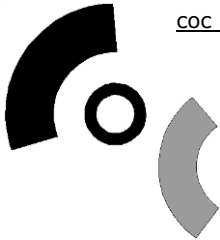
Wij stellen voor dat u de aanpak van geweld tegen LHBTI's in de Veiligheidsagenda 2019-2022 opnieuw benoemt tot topprioriteit, net als in de Veiligheidsagenda 2015-2018. Dat sluit goed aan bij de passage uit het regeerakkoord waarin staat dat de regering *actief optreedt* waar de vrijheid om te houden van wie je wilt en om zichtbaar jezelf te kunnen zijn wordt beknot, er gediscrimineerd wordt of mensen niet veilig zijn. Het is belangrijk dat in de nieuwe Veiligheidsagenda ook focus, doelstellingen, indicatoren voor succes en prestatieafspraken voor politie, OM, ministerie en gemeenten worden vermeld. Die ontbraken in de Veiligheidsagenda 2015-2018.

Stel een actieplan op

In de afgelopen periode ontbrak een actieplan ter uitvoering van de prioriteit 'aanpak homofoob geweld' uit de Veiligheidsagenda. Dan dreigt zo'n prioriteit een tandeloze tijger te worden. Ook het Visiedocument van de politie over de aanpak van discriminatie, *De kracht van het verschil*, bevat voor zover wij hebben kunnen nagaan geen enkele maatregel die specifiek bedoeld is om geweld en discriminatie tegen LHBTI's aan te pakken; het accent in deze nota ligt op culturele diversiteit. In de Discriminatiebrief van de regering worden slechts vier specifieke LHBTI-maatregelen genoemd, die over het algemeen al zouden zijn 'afgerond'.¹⁴ Wij dringen er met klem op aan dat u voor deze kabinetsperiode een actieplan opstelt waarin duidelijk is wat politie, OM en J&V concreet gaan doen om geweld tegen LHBTI's terug te dringen. Daarin kunt u bijvoorbeeld de suggesties uit deze brief opnemen. We vragen u nadrukkelijk om ook in de eigen 'instrumentenkoffers' van politie, OM en J&V te kijken welke middelen kunnen worden ingezet. Het is ook belangrijk om de acties van de ketenpartners goed

¹³ Accepteren, tolereren, discrimineren? Registreren! Wetenschapswinkel Universiteit van Tilburg, 2009. Het betreft hier een van de meest genoemde redenen voor LHBTI's om geen aangifte te doen.

¹⁴ Kamerstuk 30 950, nr. 107, Bijlage

af te stemmen, zodat de hele keten beter gaat functioneren en er daadwerkelijk resultaten worden geboekt bij de aanpak van geweld tegen LHBTI's.

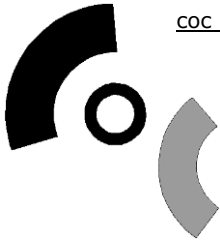
Concrete maatregelen voor de politie

We stellen voor dat u in elk geval de volgende maatregelen neemt om de aanpak van geweld en discriminatie tegen LHBTI's door de politie te bevorderen.

- **Acties opnemen in Visiedocument.** We vragen u om er voor te zorgen dat de Nationale Politie concreet aangeeft welke acties men in de komende periode in gang zet om geweld en discriminatie tegen LHBTI's te bestrijden. Bijvoorbeeld als bijlage bij het Visiedocument *De kracht van het verschil* of in een afzonderlijk document.
- **Introduceer een leerlijn op politieacademie.** In het Nationaal Actieprogramma tegen discriminatie¹⁵ staat dat de opsporingskennis, professionaliteit en cultuur bij de politie moeten verbeteren om discriminatie goed te kunnen bestrijden. Wij onderstrepen dat van harte: de kans dat daders succesvol worden vervolgd, neemt toe als agenten bijvoorbeeld precies weten wat er wel en niet nodig is om discriminatie te bewijzen. We stellen daarom voor dat u een verplichte leerlijn over (LHBTI-) discriminatie introduceert op de politieacademie, naast de algemene aandacht voor het onderwerp in de opleiding. Nu volgen jaarlijks namelijk maar een kleine honderd agenten de specifieke modules over de aanpak van discriminatie.¹⁶
- **Introduceer taakaccent discriminatie.** We stellen voor dat de aanpak van (LHBTI-) discriminatie een taakaccent wordt, waar agenten naast hun generieke functie mee belast kunnen worden (naast andere bestaande taakaccenten zoals jeugd, veelplegers, dierenpolitie of de handhaving van milieubepalingen). Elk basisteam zou dan ten minste één medewerker met het taakaccent (LHBTI-) discriminatie moeten hebben. Dat bevordert dat de bestrijding van (LHBTI-) discriminatie ook voor wijkagenten prioriteit wordt.
- **Ruimte voor Roze in Blauw.** We zijn blij dat de Amsterdamse Roze in Blauw-aanpak de afgelopen jaren steeds verder wordt uitgerold in Nederland. We denken dat dit wezenlijk bijdraagt aan aangiftebereidheid en vertrouwen in de politie onder LHBTI's. We stellen voor dat u de aanpak de komende jaren verder uitrolt. Ook dringen we er op aan dat er in elke eenheid tijd en formatie beschikbaar is voor alle Roze in Blauw-taken, dat de politiechefs de teams faciliteren en dat de politie de aanpak vastlegt in het Visiedocument over diversiteit en de aanpak van discriminatie.
- **Protocol voor afhandeling discriminatie.** We dringen er op aan dat elke politie-eenheid bij (LHBTI-) discriminatie handelt volgens een vast reactieprotocol, in overeenstemming met de Aanwijzing discriminatie. In zo'n protocol hoort bijvoorbeeld te staan dat in beginsel altijd een aangifte wordt opgemaakt in plaats van een melding, dat discriminerend schelden ('kankerhomo', etc.) altijd in de aangifte wordt vermeld, dat bewijsmiddelen (zoals videobeelden) zo spoedig mogelijk worden veiliggesteld en dat er wordt doorgerechercheerd om een zaak 'rond te krijgen'. Het is belangrijk dat ook andere protocollen aandacht besteden aan (LHBTI-) discriminatie; zo kan in een protocol over uitgaansgeweld expliciet genoemd worden dat er bijzondere aandacht is voor (LHBTI-) discriminatie.
- **Doorrechercheren en alle zaken doorsturen naar OM.** Hierboven werd al gemarkeerd dat de politie nu slechts een kwart van de discriminatiezaken doorstuurt naar het OM. Gebrek aan bewijs zou daarvoor de belangrijkste reden zijn. Onduidelijk is of de politie in deze gevallen wel op zoek gaat naar bewijs, of dat men bij een scheldpartij bijvoorbeeld alleen een aangifte opmaakt en het daarbij laat. Wij stellen voor dat ook in zulke gevallen (regelmatig) doorgerechercheerd wordt, om te voorkómen dat

¹⁵ Nationaal actieprogramma tegen discriminatie 30 950, 84, bijlage, p.9.

¹⁶ Bijlage bij voortgangsbrief discriminatie 2014, p.11

bepaalde vormen van discriminatie structureel onbestraft blijven. Dat geldt zowel voor specifieke discriminatie als voor commune delicten met een discriminatoir aspect. We dringen er op aan dat aangiften van discriminatie altijd worden doorgestuurd naar het OM, overeenkomstig de Aanwijzing Discriminatie. Uw ambtsvoorganger Van der Steur heeft ons toegezegd dat hij de Aanwijzing op dit punt niet te zal wijzigen.

Concrete maatregelen voor het Openbaar Ministerie

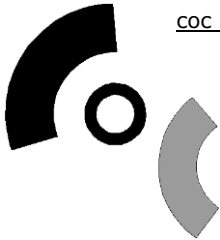
We stellen voor dat u in elk geval de volgende maatregelen neemt om de aanpak van geweld en discriminatie tegen LHBTI's door het OM te bevorderen.

- **Bevorder dat altijd een hogere straf wordt geëist.** De Aanwijzing Discriminatie bepaalt dat de strafeis bij commune delicten met een discriminatoir aspect met 100% moet worden verzward en dat dit in het requisitoir uiteengezet dient te worden. Uit onderzoek dat uw ministerie liet uitvoeren, blijkt dat in slechts 15 tot 20 procent van de zaken daadwerkelijk kan worden gedocumenteerd dat de officier van justitie het discriminatoire aspect meeneemt in de strafeis.¹⁷ Wij dringen er met kracht op aan dat het OM, overeenkomstig de Aanwijzing, bij een discriminatoir aspect altijd een hogere straf eist.
- **Verduidelijk dat een 'discriminatoir aspect' volstaat.** Volgens de Aanwijzing Discriminatie volstaat een 'discriminatoir aspect' om een hogere straf te eisen bij een algemeen delict. Aan dat criterium is in principe al voldaan als iemand bijvoorbeeld wordt uitgescholden voor 'vieze pot' terwijl ze wordt mishandeld. Wij hebben de indruk dat het OM de lat in praktijk soms onnodig hoog legt en bijvoorbeeld alleen een hogere straf eist wanneer homofobie als (enig) motief kan worden aangewezen. We stellen voor dat u verduidelijkt dat een discriminatoir aspect volstaat.
- **Verduidelijk dat discriminatie tot het einde van de strafzaak moet worden meegenomen.** We stellen voor dat u verduidelijkt dat discriminatoire aspecten tot het einde in een strafzaak moeten worden meegenomen. Als het slachtoffer bijvoorbeeld is uitgescholden voor 'kankerhomo' of aangeeft dat discriminatie op andere wijze in de zaak een rol speelde, is er bij een consistent verhaal in beginsel geen reden om aan die verklaring te twijfelen. Toch kiest het OM er nu soms voor om discriminatoire aspecten niet mee te nemen in de dagvaarding. Dat gebeurde bijvoorbeeld in de zaak van het homoseksuele echtpaar dat in april 2017 in Arnhem werd mishandeld. In Amsterdam stelde de politie aanvankelijk dat ze niet uitging van 'homofob geweld' bij de jongen die begin dit jaar voor homo werd uitgescholden en met een baksteen op zijn hoofd werd geslagen. Het leidt er toe dat slachtoffers zich niet serieus genomen voelen door Justitie of dat ze zich zelfs publiekelijk voelen weggezet als leugenaar. Wat ons betreft moet het uitgangspunt daarom zijn dat door het slachtoffer gestelde discriminatoire aspecten in beginsel altijd aan de rechter moeten worden voorgelegd.
- **Handel LHBTI-discriminatie snel en zichtbaar af.** We verzoeken u om er bij het OM op aan te dringen dat men (LHBTI-) discriminatiezaken snel en zichtbaar (waar mogelijk met media-aandacht) afhandelt. Dan voelt het slachtoffer zich serieus genomen, ervaren daders het verband tussen misdrijf en straf en wordt een duidelijk maatschappelijk signaal afgegeven dat discriminatie onacceptabel is.

Concrete maatregelen op het gebied van wetgeving

- **Verdubbel strafmaat bij alle discriminatie-artikelen.** Het regeerakkoord bepaalt dat de strafmaat voor haatzaaien (art. 137d Sr) wordt verdubbeld. Wij stellen voor dat u ook de strafmaat van de andere non-discriminatieartikelen verdubbelt: 137c t/m g en 429quater van het Wetboek van Strafrecht. Dat

¹⁷ Discriminatie: De gang van discriminatiezaken door de strafrechtketen, WODC/ministerie van V&J, 2015, p.16.

bevordert de consistentie van de non-discriminatieartikelen en past bij de LHBTI-paragraaf uit het regeerakkoord.

- **Introduceer een haatmisdrijfartikel.** Wij stellen voor dat u een hoger wettelijk strafmaximum introduceert voor commune delicten met een discriminatoire achtergrond, een zogenaamd 'haatmisdrijfartikel.' Daarvan gaat een duidelijk signaal uit: anti-LHBTI geweld en ander discriminerend geweld is onacceptabel. Bovendien is een hogere straf een vorm van vergelding voor slachtoffers, kan die potentiële daders afschrikken en bevordert een apart wetsartikel dat de politie dit geweld serieus aanpakt. Een soortgelijk wetsartikel bestaat al voor delicten gepleegd tegen een ambtenaar in functie. Volgens de Europese Commissie¹⁸ hebben 24 EU-lidstaten in hun wet vastgelegd dat een discriminatoire achtergrond als strafverzwarende omstandigheid wordt beschouwd, overeenkomstig het EU-Kaderbesluit Racisme en vreemdelingenhaat. Het CERD,¹⁹ de Raad van de Europese Unie²⁰ en het mensenrechtenagentschap van de EU²¹ roepen lidstaten op om brede haatmisdrijfwetgeving te introduceren.
- **Overweeg omgekeerde bewijslast bij 'homoschelden'.** Wij geven u in overweging om de bewijslast om te keren als aannemelijk is dat een slachtoffer bij een misdrijf is uitgescholden wegens diens seksuele oriëntatie, genderidentiteit, genderexpressie of geslachtskenmerken. In dat geval zou de dader aannemelijk moeten maken dat er géén sprake is van discriminatie of een discriminerend aspect van het misdrijf, in plaats van dat het slachtoffer zou moeten bewijzen dat dat wél zo is.

Overige concrete maatregelen

Zet in op preventie. Beter dan geweld en discriminatie tegen LHBTI's achteraf bestraffen is natuurlijk om het te voorkómen. Daarom dringen wij bij de minister van OCW aan op meer een betere inzet op LHBTI-acceptatie in het onderwijs. Ook op het gebied van J&V is veel mogelijk om geweld en discriminatie te voorkómen, bijvoorbeeld door campagnes als 'Zet een streep door discriminatie' voort te zetten, en door de politie vaker te laten patrouilleren op plaatsen waar veel geweld tegen LHBTI's plaatsvindt.

Bevorder de aangiftebereidheid. Zoals aan het begin van deze brief aangegeven, ligt de aangiftebereidheid onder LHBTI's nog altijd laag. Te veel mensen denken dat een aangifte 'toch niets uithaalt'. Onder lesbische- en biseksuele vrouwen lijkt deze problematiek in versterkte mate te spelen: vrouwen bagatelliseren het geweld dat ze ervaren en denken vaak dat ze alleen naar de politie kunnen wanneer ze te maken hebben gehad met zwaar fysiek geweld dat bloedsporen achterlaat.²² Deze groep verdient bij het bevorderen van de aangiftebereidheid dan ook bijzondere aandacht, wat ook geldt voor transpersonen. Als COC blijven wij mensen steeds opnieuw oproepen om wél aangifte te doen. We stellen voor dat u de specifieke campagnes in de LHBTI-media voortzet, die gericht zijn op het bevorderen van de aangiftebereidheid. Wij betreuren dat deze campagnes volgens de discriminatiebrief zouden zijn 'afgerond'.²³ Aangiftebereidheid bevorderen is nooit af.

¹⁸ Rapport van de Europese Commissie over de implementatie van KADERBESLUIT 2008/913/JBZ, artikel 4, dd. 21 januari 2014, p.6-7.

¹⁹ Committee on the Elimination of Racial Discrimination (CERD), Concluding observations on the nineteenth to twenty-first periodic reports of the Netherlands, 28 augustus 2015

²⁰ Raad van de Europese Unie, 5 en 6 december 2013. Council conclusions on combating hate crime in the European Union.

²¹ European Union Agency for Fundamental Rights, 2104. Making hate crime visible in the European Union: acknowledging victims' rights. Op p.11 wordt bepleit: 'Enhanced penalties for hate crimes are introduced to stress the added severity of these offences.'

²² Zoenen is gevaarlijk, Onderzoek naar geweld tegen lesbische vrouwen, Movisie 2011.

²³ Overzicht maatregelen uit het Nationaal actieprogramma tegen discriminatie 2017, p. 18.

Bevorder goede registratie. Het blijft belangrijk dat politie en OM een goede registratie bijhouden van geweld en discriminatie tegen LHBTI's. Want hoe meer we weten, hoe beter we het probleem kunnen aanpakken. We stellen voor dat in de Veiligheidsmonitor ook vragen over genderidentiteit en -expressie worden opgenomen, zodat meer bekend wordt over de veiligheidssituatie van transgender personen.

Voer eenduidig beleid voor mannenontmoetingsplaatsen. Het televisieprogramma Undercover in Nederland liet onlangs weer zien dat op mannenontmoetingsplaatsen (MOP's) nog altijd regelmatig sprake is van anti-LHBTI geweld en discriminatie.²⁴ Dat heeft o.a. te maken met de kwetsbare positie van bezoekers die voor hun omgeving 'niet uit de kast zijn'. Wij vragen u om met OM, politie, de minister van Emancipatie en gemeenten afspraken te maken over eenduidig beleid inzake deze ontmoetingsplaatsen, in lijn met wat eerder is vastgelegd in de richtlijn Blauw op de roze ontmoetingsplaats. Daarbij zou niet repressie voorop moeten staan, maar een nuchtere en evenwichtige koers gericht op de veiligheid van bezoekers en beperking van eventuele overlast voor de omgeving. Sluiten van ontmoetingsplaatsen is onwenselijk; het leidt tot verplaatsing en maakt het moeilijker om (veiligheids-) problemen aan te pakken.

De minister spreekt zich uit. Als minister van Justitie & Veiligheid belichaamt u het veiligheidsbeleid van de Nederlandse regering. Het is positief als u zich publiekelijk uitspreekt: wanneer u geweld en discriminatie tegen LHBTI's expliciet veroordeelt, wanneer u politie en OM vraagt om actie en wanneer u slachtoffers oproept om aangifte te doen. Wij hopen dan ook dat u zich deze kabinetsperiode regelmatig in die zin zult uitspreken.

Conclusie

Wij zien er naar uit om de komende jaren met u samen te werken aan de vrijheid en veiligheid om zichtbaar jezelf te kunnen zijn, ongeacht seksuele oriëntatie, genderidentiteit, genderexpressie of geslachtskenmerken. Graag gaan we binnenkort over de bovenstaande suggesties met u in gesprek.

Hoogachtend,

Tanja Ineke
Voorzitter COC Nederland

i.a.a.

- De voorzitter van het College van procureurs-generaal van het OM, de heer G.W. van der Burg
- De chef van de Nationale Politie, de heer E. Akerboom

²⁴ <https://www.sbs6.nl/programmas/undercover-in-nederland/videos/e4In8IZniFX/undercover-in-nederland/>